

Quicksan Flora- en faunawet Raarhoeksweg 34 te Raalte

Concept

Opdrachtgever:

De heer H.B.M. Groote
Woolthaar
Raarhoeksweg 30 b
8102 SX RAALTE
T 0572 357508

Opdrachtnemer:

Eelerwoude BV
Mossendamsdwarsweg 3
7472 DB GOOR
Postbus 53, 7470 AB GOOR
T (0547) 26 35 15
F (0547) 26 37 77
E info@eelerwoude.nl
www.eelerwoude.nl

Project nr. 3226

<i>Opgesteld door</i>	<i>Gecontroleerd</i>	<i>Datum</i>
Friso Koop	Rene Nijmeijer	20-2-2009

INHOUDSOPGAVE

1. INLEIDING	2
1.1 Aanleiding onderzoek.....	2
1.2 Flora- en faunawet	2
1.3 Ombouwen twee schuren & woonhuis & slopen van twee schuren	2
1.4 Veldbezoek 16 februari 2009.....	3
1.5 Weinig tot geen potentie voor vleermuizen	4
1.6 Geen vaste verblijfplaatsen van vogels en steenmarters.....	4
1.7 Geen beschermde flora & strikt beschermde fauna.....	4
1.8 Geen ontheffing noodzakelijk	4
1.9 Oude schuurtje slopen buiten broedseizoen	5

LITERATUURLIJST

BIJLAGEN

Bijlage 1: Flora- en faunawet

1. INLEIDING

1.1 Aanleiding onderzoek

De heer H. Groote Wolthaar heeft een perceel met opstallen aangekocht aan de Raarhoeksweg 34 te Raalte. Enkele van de panden worden gesloopt of verbouwd. Elke ruimtelijke ontwikkeling of inrichting dient in het kader van de Flora- en faunawet te worden getoetst op de aanwezigheid van beschermde dier- en plantensoorten. Eelerwoude heeft deze toetsing voor de locatie aan de Raarhoeksweg 34 uitgevoerd in opdracht van de heer Groote Wolthaar. Het onderzoek heeft bestaan uit een visuele inspectie van de panden en het raadplegen van vrij beschikbare verspreidingsgegevens van beschermde dier- en plantensoorten.

De resultaten van dit verkennende onderzoek (zgn. 'Quickscan') zijn beschreven in deze notitie.

1.2 Flora- en faunawet

De Flora- en faunawet voorziet in de bescherming van een aantal inheemse planten- en diersoorten en gaat hierbij uit van het 'nee, tenzij'-beginsel. Centraal hierbij staat de zorgplicht. De zorgplicht houdt in dat iedereen 'voldoende zorg' in acht moet nemen voor alle in het wild voorkomende planten en dieren en hun leefomgeving. De Flora- en faunawet hanteert een driedeling in beschermingscategorieën:

1. tabel 1-soorten: de meest algemene soorten waarvoor een vrijstellingsregeling geldt bij ruimtelijke ontwikkelingen. Dit betekent dat voor deze soorten geen ontheffing hoeft te worden aangevraagd.
2. tabel 3-soorten: strikt beschermde soorten: de Habitatrictlijnsoorten en een selectie van de zwaardere categorieën van de Rode Lijst
3. tabel 2-soorten: een tussencategorie, de resterende beschermde soorten. Hiervoor geldt een vrijstelling wanneer wordt gehandeld volgens een

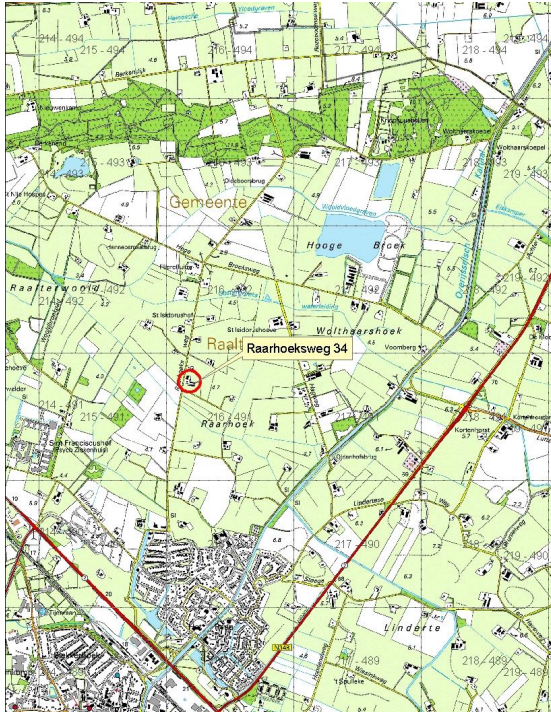
goedgekeurde gedragscode. In andere gevallen kan voor deze soorten een ontheffing noodzakelijk zijn.

Vogels nemen in de Flora- en faunawet een bijzondere positie in. Vogels worden tijdens het broedseizoen beschermd door de Flora- en faunawet. Voor het aantasten van broedende vogels geldt een zware toets vergelijkbaar met tabel 3-soorten. Daarnaast zijn voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van een aantal vogelsoorten jaarrond beschermd (mits niet definitief verlaten). Het betreft nesten van spechten, uilen en boombewonende roofvogels.

Voor een nadere toelichting op de Flora- en faunawet wordt verwezen naar de bijlage.

1.3 Ombouwen twee schuren & woonhuis & slopen van twee schuren

De regionale ligging van de locatie is weergegeven in figuur 1. Figuur 2 zoomt verder in op de projectlocatie.

Figuur 1: regionale ligging projectlocatie (rood omcirkeld)

Figuur 2: projectlocatie (rood omcirkeld)

Op de locatie staan een leegstaand woonhuis, drie leegstaande kippenschuren en een kleine, oude schuur (berging van machines). Het woonhuis heeft een rieten dak. De drie kippenschuren zijn enkelsteens en hebben

golfplaten. Het woonhuis en de kippenschuren zijn in redelijke staat. Het kleine schuurtje is in slechte staat en is eveneens afgedekt met golfplaten.

De twee zuidelijk gelegen kippenschuren en het woonhuis worden verbouwd. De overige panden worden gesloopt. Verder voorziet het voornemen in de aanleg van een kas, een kapschuur en een logeer-/woonzorgappartementcomplex (12 appartementen) dat plaats moet gaan bieden aan oudere gehandicapten. De twee te verbouwen kippenschuren krijgen een functie als kinderopvang, dagbesteding voor ouderen en mogelijke stageplekken. In figuur 3 is een inrichtingsschets weergegeven.

Figuur 3: inrichtingsschets

1.4 Veldbezoek 16 februari 2009

Op maandag 16 februari 2009 zijn de panden en de nabije omgeving ervan (het erf) visueel geïnspecteerd door ing. F.J. Koop van Eelerwoude. De heer Koop is adviseur ecologie en heeft ruime ervaring met onderzoeken in het kader van de Flora- en faunawet.

De panden zijn zowel van binnen als van buiten geïnspecteerd. Ook zolders zijn, indien aanwezig, meegenomen. In het bijzonder is

hierbij aandacht geschonken aan de aanwezigheid van uilen (kerkuil of steenuil), steenmarters en vleermuizen. Deze beschermde soorten maken dikwijls gebruik van oude (boeren)schuren als vaste voortplantings- of rust- of verblijfplaats. Nesten van uilen zijn jaarrond beschermd (mits niet definitief verlaten). De steenmarter is een tabel 2-soort en alle vleermuizen zijn strikt beschermd (tabel 3) door de Flora- en faunawet.

1.5 Weinig tot geen potentie voor vleermuizen

De gewone dwergvleermuis en de laatvlieger zijn algemeen voorkomende vleermuissoorten die hun verblijfplaatsen hebben in gebouwen (in spouwmuren, kelders en op zolders). Winterverblijfplaatsen moeten vorst- en tochtvrij zijn.

De schuren zijn enkelsteens; alleen het woonhuis heeft een spouwmuur. De daken bestaan, behoudens een klein deel met dakpannen van het oude woonhuis, uit platen en riet (woonhuis).

Geschikte verblijfplaatsen voor vleermuizen in de schuren zijn gezien het ontbreken van spouwmuren, pannendaken en vorst- en tochtvrije plaatsen niet of nauwelijks aanwezig. Resten van nachtvinders, die zouden kunnen wijzen op de aanwezigheid van gewone grootoorvleermuizen, zijn niet aangetroffen. In de meeste schuren waren veel spinnenwebben aanwezig, een aanduiding dat de panden nauwelijks of niet worden gebruikt door vleermuizen. Het woonhuis heeft een rietendak (op het laagste punt enkele rijen dakpannen). Geschikte in- en uitvliegplaatsen van vleermuizen zijn niet waargenomen.

Vaste verblijfplaatsen van populaties van vleermuizen in de panden worden gezien bovenstaande feiten niet verwacht. Mogelijk foerageert een soort als de gewone dwergvleermuis ter plaatse van en rondom het erf, maar deze functie als foerageergebied zal naar verwachting marginaal zijn (hooguit enkele individuen).

Verlichting kan een negatief effect hebben op vleermuizen. Bij een sterke toename van de verlichting op de locatie kunnen vleermuizen

gestoord worden tijdens het foerageren en/of tijdens de trek naar foerageergebieden. Er wordt vanuit gegaan dat de toename van de verlichting op de locatie beperkt blijft. Aanbevolen wordt om spaarzaam gebruik te maken van verlichtingsbronnen en om naar beneden gerichte en strooilichtbeperkende armaturen te gebruiken.

1.6 Geen vaste verblijfplaatsen van vogels en steenmarters

Soorten als steenuil en kerkuil hebben hun verblijfplaatsen vaak in boerenschuren. In de panden zijn echter geen uilen waargenomen en evenmin zijn aanwijzingen gevonden die duiden op de aanwezigheid van uilen (bijvoorbeeld braakballen). De soorten kunnen wel in de (ruime) omgeving van de locatie worden verwacht, maar het voornemen zal gezien de geringe omvang geen effect hebben op eventuele nest-/rustlocaties van kerkuilen en/of steenuilen in de omgeving.

In of aan de schuren en het woonhuis zijn geen vogelnesten waargenomen. De drie kippenschuren en het woonhuis zijn nauwelijks tot niet toegankelijk voor vogels. In het oude schuurtje kunnen in het broedseizoen mogelijk nesten van algemene soorten als zwarte roodstaart en merel aanwezig zijn.

In de schuren zijn geen aanwijzingen gevonden voor de aanwezigheid van steenmarters (tabel 2-soort).

1.7 Geen beschermde flora & strikt beschermde fauna

Muurplanten zijn niet aanwezig op de panden. Voor de soortgroepen amfibieën, reptielen, libellen, dagvlinders & overige ongewervelden hebben de panden nauwelijks tot geen functie (geen strikt beschermde soorten verwacht).

1.8 Geen ontheffing noodzakelijk

Op basis van bovenstaande gegevens wordt vastgesteld dat het voornemen niet in strijd is met de Flora- en faunawet. Er worden geen negatieve effecten verwacht op (strikt) beschermde soorten. Het voornemen heeft

gezien het karakter en de zeer geringe omvang, geen negatief effect op populaties van beschermde soorten.

Er hoeft geen ontheffing van de Flora- en faunawet te worden aangevraagd. Wel blijft de zorgplicht van de Flora- en faunawet (zie bijlage) van toepassing.

1.9 Oude schuurtje slopen buiten broedseizoen

Omdat niet op voorhand kan worden uitgesloten dat er in het oude schuurtje (gelegen tussen de kippenschuren) vogels

gaan nestelen en broedende vogels niet verstoord mogen worden volgens de Flora- en faunawet, wordt aanbevolen om dit schuurtje vóór aanvang van het broedseizoen te slopen. Dit betekent dat de schuur vóór maart gesloopt moet worden of ná medio juli. Indien men dit oude schuurtje alsnog wil slopen in het broedseizoen (maart – medio juli), dan dient de schuur eerst geïnspecteerd te worden op de mogelijke aanwezigheid van broedende vogels. Indien broedende vogels aanwezig zijn, moet gewacht worden met de sloop totdat de vogels zijn uitgebroed.

LITERATUURLIJST

[Bode, A.D., A.J. Dijkstra, B. Hoekstra, R. Hoeve en R. Zollinger, 1999]

De Zoogdieren van Overijssel. Voorkomen, verspreiding en ecologie van de in het wild levende zoogdieren. Waanders Uitgevers, Zwolle, in samenwerking met de Zoogdierenwerkgroep Overijssel en Natuur en Milieu Overijssel. ISBN 90400 9312 1.

[SOVON Vogelonderzoek Nederland, 2002]

Atlas van de Nederlandse Broedvogels 1998-2000. Nederlandse Fauna 5. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey-Nederland, Leiden.

www.uilen.org

BIJLAGEN

Bijlage 1: Flora- en faunawet

Flora- en faunawet

Inleiding

Per 1 april 2002 is de Flora- en faunawet in werking getreden. In deze wet, gepubliceerd op 14 juli 1998 in het Staatsblad 402, is de soortbescherming geregeld van in Nederland inheemse in het wild voorkomende dier- en plantensoorten. De wet sluit aan op de Europese natuurregelgeving (Natura 2000). De wet is in plaats gekomen voor de Jachtwet, de Vogelwet 1936, de soortenparagraaf uit de Natuurbeschermingswet, de Wet bedreigde uitheemse dier- en plantensoorten en de soortbeschermingscomponent uit de Europese Habitatrichtlijn en de Europese Vogelrichtlijn. Deze Europese soortenbescherming heeft met de Flora- en faunawet dus een Nederlandse vertaling gekregen.

Zorgplicht

De Flora- en faunawet gaat over de bescherming van ongeveer 500 planten- en diersoorten, van de 36.000 soorten die in Nederland voorkomen. Het uitgangspunt van de wet is dat geen schade mag worden gedaan, tenzij dit uitdrukkelijk is toegestaan (het 'nee, tenzij-principe'). Centraal staat hierbij de zorgplicht, wat inhoudt dat iedereen 'voldoende zorg' in acht moet nemen voor alle in het wild voorkomende dieren en planten en hun leefomgeving. De wet erkent hierbij de intrinsieke waarde van de in het wild voorkomende dier- en plantensoorten. Alle soorten hebben een eigen rol in het ecosysteem en dragen bij aan de biodiversiteit. Dat betekent dat voor de wet alle dieren en planten van onvervangbare waarde zijn en dat daar dus zorgvuldig mee omgegaan moet worden. Het gevolg is onder andere, dat iedereen die redelijkerwijs weet of kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen voor beschermde dier- of plantensoorten worden veroorzaakt, verplicht is dergelijk handelen achterwege te laten, dan wel naar redelijkheid alle maatregelen te nemen om die gevolgen te voorkomen, deze zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken.

Beschermde soorten

Via de Flora- en faunawet worden de volgende planten- en diersoorten beschermd:

- ruim 100 inheemse plantensoorten die van nature in Nederland in het wild voorkomen;
- alle soorten vogels die van nature op het grondgebied van de lidstaten van de EU in het wild voorkomen;
- alle zoogdieren die van nature in Nederland in het wild voorkomen, met uitzondering van bruine rat, zwarte rat en huismuis;
- alle amfibieën en reptielen die van nature in Nederland in het wild voorkomen;
- vissen, en schaal- en schelpdieren voor zover ze niet onder de Visserijwet vallen;
- bepaalde soorten insecten (bijvoorbeeld vlinders, libellen en mieren);

Als beschermde inheemse soort kunnen door middel van algemene maatregel van bestuur worden aangewezen. Het gaat om soorten die van nature in Nederland voorkomen en: die in hun voortbestaan bedreigd of gevaar lopen in hun voortbestaan bedreigd worden; mogelijk in hun voortbestaan bedreigd worden door overmatige benutting en die uit Nederland zijn verdwenen, maar waarvan de kans op terugkeer reëel is.

Verbodsbepalingen

Om de instandhouding van de wettelijk beschermde soorten te waarborgen, moeten negatieve effecten op die instandhouding voorkomen worden. Welke negatieve effecten dat precies zijn, kan niet in een lijst opgesomd worden. Dat is afhankelijk van soort, locatie en aard van de ingreep. Om die bescherming toch enigszins concreet te maken, zijn een aantal voor planten en dieren schadelijke handelingen als verbodsbepalingen in de Flora- en faunawet opgenomen. De belangrijkste artikelen zijn:

- Artikel 8: het is verboden beschermde planten te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op enigerlei wijze van hun groeiplaats te verwijderen.
- Artikel 9: het is verboden beschermde dieren te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen.
- Artikel 10: het is verboden beschermde dieren opzettelijk te verontrusten.
- Artikel 11: het is verboden nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van beschermde dieren te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.
- Artikel 12: het is verboden eieren van beschermde dieren te zoeken, te rapen, uit het nest te nemen, te beschadigen of te vernielen.

Ontheffing

Bij werkzaamheden waarbij een schadelijk effect optreedt voor beschermde soorten, is een ontheffing of vrijstelling nodig op de in de wet gestelde verbodsbepalingen (artikel 8 tot en met 18). In artikel 75 van de Flora- en faunawet wordt de mogelijkheid geboden om ontheffing aan te vragen op de verbodsbepalingen.

De bevoegdheid om een ontheffing te verlenen in het kader van artikel 75 van de Flora- en faunawet ligt bij de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit. Een aanvraag tot ontheffing kan worden ingediend bij Dienst Regelingen van het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit.

Bij de ontheffingverlening gelden, afhankelijk van de status van de soort, verschillende voorwaarden waaraan voldoen moet worden. Onderscheid wordt gemaakt in een lichte toets en een uitgebreide toets.

De **lichte toets** geldt voor algemene soorten en overige soorten (categorie 1 en 2; zie vrijstelling). De lichte toets houdt in dat de werkzaamheden het voortbestaan van de soort niet in gevaar mogen brengen (doet geen afbreuk aan de gunstige staat van instandhouding).

De **uitgebreide toets** geldt voor soorten die in bijlage IV van de Habitatrichtlijn zijn opgenomen, voor soorten van bijlage 1 AMvB artikel 75 en voor beschermde vogelsoorten (categorie 3; zie vrijstelling). De uitgebreide toets houdt in dat:

- de werkzaamheden het voortbestaan van de soort niet in gevaar mogen brengen (doet geen afbreuk aan de gunstige staat van instandhouding) en
- er geen alternatief is voor de activiteiten en
- er sprake is van groot maatschappelijk belang (zoals volksgezondheid, openbare veiligheid et cetera) en
- de werkzaamheden zodanig worden uitgevoerd dat er sprake is van zorgvuldig handelen.

Vrijstelling

In het *'Besluit houdende wijziging van een aantal algemene maatregelen van bestuur in verband met wijziging van artikel 75 van de Flora- en faunawet en enkele andere wijzigingen'*, ook wel AMvB artikel 75 genoemd, zijn (onder andere) een aantal wijzigingen rondom ontheffingen en vrijstellingen beschreven. In het kort houdt de wijziging in dat niet altijd meer een ontheffing noodzakelijk is. De vrijstellingsregeling bevat vrijstellingen voor activiteiten die vallen onder:

- bestendig beheer en onderhoud (ook in landbouw en bosbouw),
- bestendig gebruik en
- ruimtelijke ontwikkeling en inrichting.

Welke voorwaarden verbonden zijn aan de vrijstelling hangt af van de dier- of plantensoorten die voorkomen. Hierbij is onderscheid gemaakt in drie categorieën, waarin soorten zijn ingedeeld op basis van zeldzaamheid en kwetsbaarheid.

Tabel 1 – Algemene soorten

Voor deze soorten geldt de lichtste vorm van bescherming. Als de werkzaamheden of activiteiten vallen onder de hierboven beschreven activiteiten, dan geldt een vrijstelling van de verbodsbepalingen van Artikel 8 tot en met 12 van de Flora- en faunawet. Aan deze vrijstelling zijn geen aanvullende eisen gesteld. De aanvraag wordt beoordeeld volgens de lichte toets. Uiteraard geldt wel de algemene zorgplicht.

Tabel 2 – Overige soorten

Deze soorten genieten een zwaardere bescherming. Er geldt alleen een vrijstelling als sprake is van werkzaamheden of activiteiten zoals hierboven beschreven én indien gehandeld wordt volgens een, door de Minister van LNV, goedgekeurde gedragscode. Indien niet gewerkt wordt volgens een gedragscode, kan het aanvragen van een ontheffing noodzakelijk zijn. De aanvraag wordt beoordeeld volgens de lichte toets.

Tabel 3 – Soorten, genoemd in bijlage IV van de Habitatrichtlijn en in bijlage 1 AMvB artikel 75

Deze soorten genieten de zwaarste bescherming. Ook al is sprake van werkzaamheden zoals hierboven beschreven, dan hangt het van de precieze aard van de werkzaamheden af of een vrijstelling met gedragscode geldt, of een ontheffing noodzakelijk is. Voor ruimtelijke ontwikkeling en inrichting geldt altijd dat voor deze soorten een ontheffing moet worden aangevraagd. De aanvraag wordt beoordeeld volgens de uitgebreide toets.

Vogels

Vogelsoorten zijn niet opgenomen in de hierboven genoemde categorieën. Alle vogels in Nederland zijn gelijk beschermd, conform de Vogelrichtlijn. Werkzaamheden of gebruik van ruimte waarbij vogels worden gedood of verontrust, of waarvoor nesten of vaste- rust en verblijfplaatsen worden verstoord, zijn verboden. Voor werkzaamheden of activiteiten zoals hierboven genoemd geldt een vrijstelling, indien gehandeld wordt volgens een, door de Minister van LNV, goedgekeurde gedragscode. Indien niet gewerkt wordt volgens een gedragscode, is het aanvragen van een ontheffing noodzakelijk. De aanvraag wordt beoordeeld volgens de uitgebreide toets.